מחוון למורה

מחוון: "אנכי סבתי בכל נפש בית אביך": דוד בנוב, בגת ובמערת עדולם

🚪 **כרטיס כניסה:** (1) ירי החצים: אם יאמר לנער "החצים ממך והלאה", דוד צריך לברוח (כ, כב). (2) שאול כעס, קילל אותו והטיל עליו את החנית (כ, ל-לג). (3) נשבעו בשם ה׳ שתהיה ברית ביניהם ובין זרעם עד עולם (כ, מב). לקבל כל תשובה סבירה; הכרטיס לא נבדק בציון.

1. הסדר: (1) נוב, אצל אחימלך, (2) גת, אצל אכיש, (3) מערת עדולם, (4) מצפה מואב, (5) יער חרת.
2. נוב: צריך אוכל ונשק; מקבל את לחם הפנים ("וַיִּתֶּן-לוֹ הַכֹּהֵן, קֹדֶשׁ") ואת חרב גלית. גת: צריך מקום מבטחים; מזהים אותו, והוא מעמיד פני משוגע כדי שיגרשו אותו. מערת עדולם: צריך מקום מסתור; משפחתו ו-400 איש מצטרפים אליו, והוא נעשה "עֲלֵיהֶם, לְשָׂר".
3. דוד שינה את דבריו ואת התנהגותו, השתולל, שרט על דלתות השער והוריד רוק על זקנו. הוא עשה זאת כדי שיחשבו שהוא משוגע ולא דוד, הגיבור שהרג את גלית, ויגרשו אותו במקום להרוג אותו.
4. עבדי המלך סירבו: "וְלֹא-אָבוּ עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ, לִשְׁלֹחַ אֶת-יָדָם, לִפְגֹּעַ, בְּכֹהֲנֵי ה׳". דואג ציית והרג 85 כהנים ואת העיר נוב. עבדי המלך הבינו שיש פקודה שאסור לבצע; דואג חשב רק על שאול ועל עצמו.
5. דוד מתכוון שהוא גרם להרג בעקיפין: הוא ידע שדואג נמצא בנוב ויספר לשאול, ובכל זאת בא לשם. הוא מבטיח לאביתר שישמור עליו: "שְׁבָה אִתִּי אַל-תִּירָא", כי מי שרודף את דוד רודף גם אותו.
6. תשובה טובה: מציינת שהאחריות העיקרית היא של שאול שנתן את הפקודה ושל דואג שביצע אותה, ושדוד אחראי בעקיפין (ידע על דואג ולא הזהיר את אחימלך), ולכן הוא לוקח אחריות. פסוק אפשרי: "וַיִּפְגַּע-הוּא בַּכֹּהֲנִים" או "אָנֹכִי סַבֹּתִי, בְּכָל-נֶפֶשׁ בֵּית אָבִיךָ". (ניקוד מוצע: עמדה 2, נימוק 2, פסוק 1.)

פרשנות מסומנת כפרשנות (מתוך ספריא). נוסח הפסוקים ממכון ממרא; שם ה׳ מובא בכתיב ה׳. ממלכתי: שמואל א נלמד בכיתה ז׳ (יח-כה: יחידת בקיאות לבחירה; כו-כז להעשרה). חמ"ד: לפי מתווה תשפ"ז ספר שמואל א נלמד בכיתה ח׳, והיחידה מתאימה גם לה; לימוד עם רש"י, רד"ק ומצודת דוד. יש לבדוק מול התכנון השנתי של בית הספר.